

JODIUM

AUTEUR

Thérèse LEBACQ
Eveline TEPPERS

Dankwoord

Dit werk kon niet worden gerealiseerd zonder de medewerking van een aantal personen. Onze bijzondere dank gaat uit naar:

De deelnemers en de enquêteurs voor hun deelname aan de enquête;

Loes Brocatus, Charlotte Stiévenart en Sofie Van den Abeele voor de voorbereiding en de organisatie van het veldwerk, alsook hun ondersteuning bij het databeheer;

Ledia Jani voor de organisatie en de logistiek van deze enquête, alsook haar werk voor de lay-out van dit rapport;

Sarah Bel, Koenraad Cuypers, Karin De Ridder, Thérésa Lebacq, Cloë Ost en Eveline Teppers voor het databeheer en de dataverwerking;

Koenraad Cuypers voor de projectcoördinatie.

Gelieve bij het verwijzen naar resultaten van dit hoofdstuk de volgende referentie te gebruiken:

Lebacq T & Teppers E. Jodium. In: Bel S, Tafforeau J (ed.). Voedselconsumptiepeiling 2014-2015. Rapport 4. WIV-ISP, Brussel, 2016.

INHOUDSTAFEL

Samenvatting	5
1. Inleiding	6
1.1. Voedingsaanbevelingen	6
1.1.1. Adequate inname	6
1.1.2. Maximale toelaatbare inname	6
2. Instrumenten	8
2.1. 24-uursvoedingsnavraag	8
2.2. Indicatoren.....	8
3. Resultaten	9
3.1. Gebruikelijke inname	9
3.2. Voedingsaanbevelingen	10
3.2.1. Adequate inname	10
3.2.2. Maximale toelaatbare inname	10
3.3. Bronnen van jodium.....	11
4. Discussie.....	13
4.1. Conclusie	15
5. Tabellen.....	16
6. Referenties	41

SAMENVATTING

Jodium is een sporenelement dat van essentieel belang is voor ons lichaam. Het is noodzakelijk voor de aanmaak van schildklierhormonen die een belangrijke rol spelen bij de regeling van de lichaamstemperatuur, het energiemetabolisme en talloze fysiologische functies zoals de embryogenese, de groei, de ontwikkeling van het zenuwstelsel en de cognitieve functies.

Gebruikelijke inname

In 2014 bedraagt de gemiddelde gebruikelijke jodiuminname via de voeding in de Belgische bevolking (3-64 jaar) 144 µg/dag. Wanneer eveneens de inname van jodium via voedingssupplementen in rekening wordt gebracht, stijgt de gemiddelde jodiuminname met minder dan 1% tot 145 µg/dag. Gezien dit geringe verschil komt in deze samenvatting enkel de gebruikelijke jodiuminname via de voeding aan bod.

De gebruikelijke jodiuminname via de voeding is bij mannen significant hoger (164 µg/dag) dan bij vrouwen (125 µg/dag). Dit geslachtsverschil is in alle leeftijdsgroepen waarneembaar, behalve bij kinderen van 3 tot 5 jaar. De gebruikelijke jodiuminname neemt overigens doorgaans toe met de leeftijd en stijgt van 111 µg/dag bij kinderen van 3 tot 5 jaar naar 153 µg/dag bij volwassenen van 40 tot 64 jaar oud. Een dergelijke toename met de leeftijd is meer uitgesproken bij mannen dan bij vrouwen.

De gemiddelde gebruikelijke jodiuminname is lager bij mensen met een relatief laag opleidingsniveau (135 µg/dag) dan bij afgestudeerden van het hoger onderwijs (ongeveer 150 µg/dag). De gemiddelde gebruikelijke jodiuminname via de voeding blijkt ook hoger te zijn in Vlaanderen (157 µg/dag) dan in Wallonië (126 µg/dag).

Tot slot blijkt dat de gebruikelijke jodiuminname in de bevolking (15-64 jaar) tussen 2004 en 2014 is gestegen: de gemiddelde inname steeg van 53 µg/dag in 2004 naar 152 µg/dag in 2014. Dit verschil is te verklaren door het akkoord dat met de broodindustrie werd gesloten om het gebruik van gejodeerd zout in bakkerijproducten te stimuleren, maar waarschijnlijk ook door een onderschatting van de inname in 2004.

Voedingsaanbevelingen

Op het vlak van voedingswaarden wordt voor volwassenen een adequate inname van 150 µg/dag aanbevolen, terwijl voor kinderen en adolescenten een inname van 90 tot 130 µg/dag wordt aanbevolen, naargelang van de leeftijd (3-17 jaar).

Uit de verkregen resultaten kan worden afgeleid dat er in België in 2014 een lage prevalentie van inadequate jodiuminname is bij mannen ongeacht de leeftijd (3-64 jaar) en bij meisjes van 3 tot 9 jaar oud. Voor vrouwen in de oudere leeftijdsgroepen (10-64 jaar) konden op basis van de verkregen resultaten geen conclusies worden getrokken omtrent de adequaatheid van de jodiuminname.

Voedingsbronnen

In 2014 zijn granen en graanproducten goed voor bijna de helft (49%) van de jodiuminname via de voeding in de Belgische bevolking (3-64 jaar). Melkproducten en substituten dragen bij voor 16% aan de totale jodiuminname. Voedingsmiddelen uit de groep van vlees en vleesvervangers (7%) en van vis, schelp- en schaaldieren (7%) leverden ook een substantiële bijdrage aan de totale jodiuminname van de Belgische bevolking in 2014. Voedingssupplementen hebben een bijdrage van 2%.

1. INLEIDING

Jodium is een sporenelement (mineraal) dat van essentieel belang is voor de werking van het menselijk lichaam. Het is namelijk een verplichte structurele en functionele component van het schildklierhormoon (tri-joodthyronine of T3) (1;2). Via dit hormoon speelt jodium een belangrijke rol bij de regeling van de lichaamstemperatuur, het energiemetabolisme en de genexpressie, waardoor het een invloed heeft op tal van fysiologische functies zoals de embryogenese, de groei, de ontwikkeling van het zenuwstelsel en de cognitieve functies (2).

Jodiumtekort is in vele landen een belangrijk volksgezondheidsprobleem, ook in Europa (2). Een ontoereikende jodiuminname kan leiden tot een te geringe aanmaak van schildklierhormonen (hypothyroïdie) waardoor verschillende klinische ziektesymptomen kunnen optreden (IDD – Iodine deficiency disorders). Deze aandoeningen kunnen in verschillende ontwikkelingsfasen worden vastgesteld maar vormen vooral een probleem bij zwangere vrouwen en jonge kinderen, omdat ze een negatieve impact kunnen hebben op de ontwikkeling van de hersenen (2). In België wordt sedert lang een marginaal tekort vastgesteld. Hieraan wordt bijzondere aandacht besteed wegens de relatief grote economische impact op de gezondheidszorg (1;3). Sinds kort wordt er echter van uitgegaan dat het tekort afneemt, uitgezonderd bij zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven (1;4).

Ook een te grote jodiuminname zorgt echter voor problemen: lange termijn studies hebben aangetoond dat een jodiumoverschot de ontwikkeling van schildklierproblemen kan versnellen, de incidentie kan verhogen van auto-immuunziekten die de schildklier treffen en het risico op schildklierkanker kan vergroten (2). Terwijl het aantal landen met een jodiumtekort de voorbije tien jaar overwegend is gedaald, gaat het aantal landen met een jodiumoverschot in stijgende lijn (5;6). Deze evolutie toont aan dat de jodiumstatus van de bevolking regelmatig moet worden opgevolgd, zodat maatregelen die de jodiuminname moeten optimaliseren op een dynamische manier kunnen worden bijgestuurd.

Op het vlak van de voeding zijn de voornaamste voedingsmiddelen die bijdragen tot de jodiuminname melk en melkproducten, vis, eieren en granen. De jodiumstatus van de bevolking hangt ook af van het gebruik van gejodeerd voedingszout (in industriële producten) en van het verrijkingsgehalte van dit zout (1;7). Er moet echter worden onderstreept dat een hoge zoutconsumptie een negatieve invloed heeft op de gezondheid omdat zout het risico op hoge bloeddruk verhoogt. Daarom zou de toevoeging van zout bij de bereiding van gerechten of aan tafel moeten worden vermeden (1;8).

1.1. VOEDINGSAANBEVELINGEN

1.1.1. Adequate inname

Om een jodiumtekort te vermijden beveelt de Hoge Gezondheidsraad (GHR) een adequate inname (AI)¹ aan van 150 µg/dag voor volwassenen, en van 90 tot 130 µg/dag voor kinderen en adolescenten, naargelang de leeftijd (Tabel 1) (1). Voor zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven, wordt een adequate inname van 200 µg/dag aanbevolen (1). Bij de analyses in het kader van de Voedselconsumptiepeiling 2014-2015 werd er echter geen rekening gehouden met het feit dat sommige ondervraagde vrouwen zwanger waren of borstvoeding gaven. Het aantal vrouwen dat zwanger was of borstvoeding gaf, was namelijk te klein om de jodiuminname van deze groep te analyseren.

1.1.2. Maximale toelaatbare inname

Op basis van de wetenschappelijke literatuur werd een maximale toelaatbare inname² (MTI) vastgesteld van 600 µg/dag voor volwassenen. Bovendien worden maximale hoeveelheden van 200 à 500 µg/dag (naargelang de leeftijd) aanbevolen voor kinderen en adolescenten tussen 1 en 17 jaar (Tabel 1) (1).

¹ Er wordt met adequate innames gewerkt wanneer er onvoldoende bewijzen zijn om een aanbevolen dagelijkse hoeveelheid (ADH) vast te stellen. Het gaat om de gemiddelde hoeveelheid die wordt geconsumeerd door één of meer groepen mensen die in goede gezondheid verkeren (9).

² Maximaal innameniveau dat wordt geacht geen negatieve invloed op de gezondheid te hebben (9).

Tabel 1 | Adequate inname (AI) en maximale toelaatbare inname (MTI) voor jodium ($\mu\text{g}/\text{dag}$) volgens leeftijd, Hoge Gezondheidsraad, België, 2015

Leeftijd	Adequate inname ($\mu\text{g}/\text{dag}$)	Maximale toelaatbare inname ($\mu\text{g}/\text{dag}$)
1 – 3 jaar	90	200
4 – 6 jaar	90	250
7 – 10 jaar	90	300
11 – 14 jaar	120	450
15 – 17 jaar	130	500
18 - 64 jaar	150	600

Bron : Hoge Gezondheidsraad, 2015 (1).

2. INSTRUMENTEN

2.1. 24-UURSVOEDINGSNAVRAAG

De deelnemers werden tweemaal op twee niet-openvolgende dagen bevestigd door diëtisten, die een specifieke training hadden gevolgd, omtrent alle hoeveelheden en types voedingsmiddelen die ze gedurende de volledige dag voorafgaand aan het interview hadden geconsumeerd. Om het geheugen van de mensen zoveel mogelijk te ondersteunen werden eerst de eetmomenten besproken, bv. ontbijt, tien uurtje, enz. In een tweede fase werd overlopen welke voedingsmiddelen en hoeveel ervan geconsumeerd werd tijdens elk eetmoment. De dataverzameling tijdens beide interviews werd uitgevoerd op een gestandaardiseerde manier met behulp van de software GloboDiet³.

Na het uitvoeren van een grondige kwaliteitscontrole, werden de geconsumeerde voedingsmiddelen gekoppeld aan voedingsmiddelentabellen. Elke tabel omvat nutritionele informatie van de verschillende voedingsmiddelen. Met andere woorden elk voedingsmiddel dat werd geconsumeerd werd gekoppeld aan zijn energiewaarde, macronutriënten (vetten, koolhydraten en eiwitten) en micronutriënten (vitamines, mineralen en sporenelementen). Op die manier kan de aanvoer van micronutriënten, zoals jodium, vanuit deze voedingsmiddelen worden bestudeerd.

2.2. INDICATOREN

Er werden twee soorten analyses uitgevoerd op de gegevens verzameld tijdens de twee interviewdagen met behulp van de SPADE⁴ software⁴ (10;11). De eerste soort analyses maakt een schatting van de gebruikelijke jodiuminname bekomen door voedselinname (verrijkte de voeding inbegrepen), terwijl de tweede soort een schatting maakt van de gebruikelijke jodiuminname bekomen door voedselinname en de inname van voedingssupplementen. Voor de eerste soort analyses werd een model gebruikt dat dagelijkse consumptie modelleert. Terwijl voor de tweede soort een model werd gemodelleerd voor de gecombineerde inname via de voeding en supplementen. Bij deze analyses werd in de modelleringsfase rekening gehouden met het aandeel van de personen die nooit voedingssupplementen consumeren (informatie beschikbaar via de voedselfrequentievragenlijst): 1.539 deelnemers, d.w.z. 63,5% van de steekproef, gaven aan nooit voedingssupplementen te consumeren (van de 2.424 personen voor wie deze informatie beschikbaar was).

De gebruikelijke jodiuminname wordt uitgedrukt in microgram per dag. De resultaten worden vergeleken met de Belgische aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad die voor jodium een adequate inname (AI) en maximale toelaatbare inname (MTI) formuleert (Tabel 1) (1;12).

³ Meer informatie over de 24-uursvoedingsnavraag kan worden gevonden in het hoofdstuk "Inleiding en methodologie".

⁴ Meer informatie ver de SPADE[®] software kan worden gevonden in het hoofdstuk "Inleiding en methodologie".

3. RESULTATEN

Het is belangrijk om op te merken dat onderstaande gegevens met grote waarschijnlijkheid een onderschatting zijn van de totale jodiuminname. Bepaalde soorten van keukenzout zijn namelijk verrijkt met jodium en vormen op die manier een belangrijke voedingsbron van jodium. Het toevoegen van keukenzout tijdens het bereiden van de maaltijd of aan tafel werd niet systematisch bevraagd tijdens de gegevensverzameling. Aangezien het om een relatief frequente gewoonte gaat in de Belgische huishoudens (zie Rapport 1, hoofdstuk "Gebruik van (gejodeerd) zout") (13), kan het slechts deels rekening houden met deze informatie tijdens de analyses voor een onderschatting van de jodiuminname hebben gezorgd.

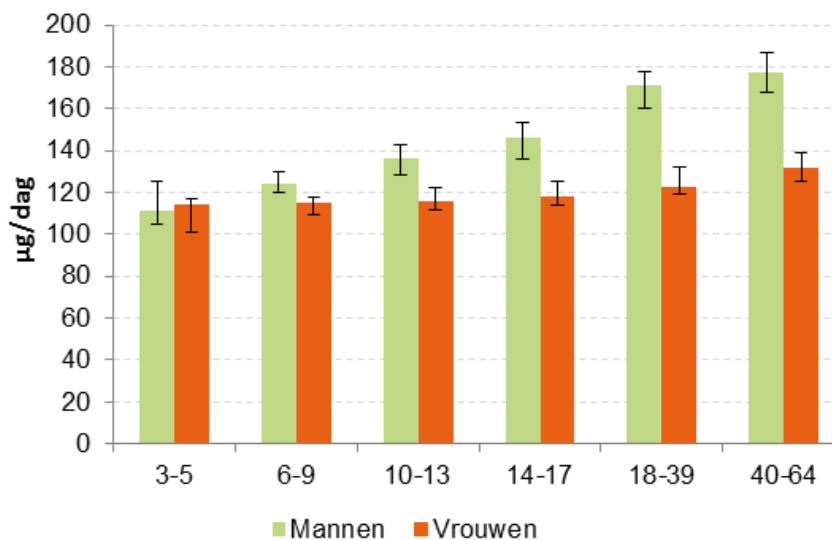
3.1. GEBRUIKELIJKE INNAME

In 2014 bedraagt de gebruikelijke jodiuminname via de voeding⁵ in de Belgische bevolking (3-64 jaar) gemiddeld 144 µg/dag. De mediaan bedraagt 135 µg/dag en percentiel 97,5 komt overeen met 278 µg/dag. De gebruikelijke inname van jodium afkomstig van voedingsmiddelen en supplementen bedraagt 145 µg/dag in de totale Belgische bevolking met een mediaan van 136 µg/dag en percentiel 97,5 van 281 µg/dag. Wanneer het jodium afkomstig van de consumptie van voedingssupplementen wordt meegerekend, zorgt dit dus voor een zeer geringe toename van de gebruikelijke inname (0,7%). Daarom bespreken we in deze sectie uitsluitend de resultaten voor de jodiuminname afkomstig van de geconsumeerde voedingsmiddelen⁶.

De gebruikelijke jodiuminname via de voeding is significant hoger bij mannen (164 µg/dag) dan bij vrouwen (125 µg/dag). Dit geslachtsverschil is niet terug te vinden bij jonge kinderen (3-5 jaar) maar is significant bij kinderen in de leeftijdsgroep van 6 tot 9 jaar en neemt geleidelijk toe met de leeftijd (Figuur 1).

De gebruikelijke jodiuminname afkomstig van voedingsmiddelen neemt doorgaans toe met de leeftijd: van 111 µg/dag bij kinderen tussen 3 en 5 jaar naar 153 µg/dag bij volwassenen tussen 40 en 64 jaar. Deze toename met de leeftijd is meer uitgesproken bij mannen dan bij vrouwen. Bij vrouwen wordt slechts een lichte stijging van de jodiuminname met de leeftijd waargenomen (Figuur 1).

Figuur 1 | De gemiddelde gebruikelijke inname van jodium (µg/dag) via de voeding volgens leeftijd en geslacht, Voedselconsumptiepeiling, België, 2014

⁵ D.w.z. de voedingsmiddelen die van nature jodium bevatten of verrijkt zijn met jodium.

⁶ De gebruikelijke inname van jodium afkomstig van voedingsmiddelen en de gebruikelijke inname van jodium afkomstig van voedingsmiddelen en supplementen werd geschat met behulp van verschillende statistische modellen. Door de beperkte bijdrage die voedingssupplementen aan de jodiuminname van de bevolking leveren, komt het voor dat in bepaalde bevolkingsgroepen de inname afkomstig van voedingsmiddelen iets hoger is dan de inname afkomstig van voedingsmiddelen en supplementen samen.

De jodiuminname afkomstig van voedingsmiddelen is lager bij mensen zonder diploma, een diploma lager onderwijs of een diploma middelbaar onderwijs (135 µg/dag) dan bij afgestudeerden van het hoger onderwijs van het korte type (149 µg/dag) of het lange type (150 µg/dag). We kunnen echter niet bevestigen dat deze verschillen significant zijn, louter op basis van de grenzen van de 95% betrouwbaarheidsintervallen.

De gemiddelde gebruikelijke jodiuminname via de voeding is significant hoger in Vlaanderen (157 µg/dag) dan in Wallonië (126 µg/dag).

Tot slot is er een significante stijging van de gemiddelde gebruikelijke jodiuminname via de voeding voor personen tussen 15 en 64 jaar: van 53 µg/dag in 2004 naar 152 µg/dag in 2014. Een dergelijke stijging moet echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd: bij de twee voedselconsumptiepeilingen werden namelijk verschillende voedingsmiddelentabellen gebruikt voor de voedingsstoffensamenstelling. Het feit dat er in 2004 meer gegevens ontbraken aangaande het jodiumgehalte van voedingsmiddelen kan deze stijging deels verklaren. Ook het akkoord dat in 2009 met de broodindustrie werd gesloten om het gebruik van gejodeerd zout in bakkerijproducten te stimuleren, kan deze toename mee verklaren.

3.2. VOEDINGSAANBEVELINGEN

3.2.1. Adequate inname

Aangezien er voor jodium geen aanbevolen dagelijkse hoeveelheid kon worden bepaald maar een leeftijdsspecifieke adequate inname (AI), zal de vergelijking tussen de gebruikelijke inname en de aanbevolen inname kwalitatief gebeuren. Meer bepaald als de mediaan van de gebruikelijke inname in een bepaalde bevolking hoger is dan de AI, dan kan worden besloten dat de kans of prevalentie op een inadequate inname "laag" is binnen deze bevolking. Wanneer dit niet het geval is, dit wil zeggen wanneer de mediaan lager is dan de AI (voor één of meerdere van de geïncludeerde leeftijdscategorieën binnen een bepaalde bevolking, bv. de mannelijke bevolking) dan kan er geen uitspraak worden gedaan over de adequaatheid van de inname ("niet gedefinieerd").

In België in 2014 is de mediane jodiuminname van mannen in elke bestudeerde leeftijdsgroep hoger dan de aanbevolen adequate inname: er is dus sprake van een lage prevalentie van inadequate inname bij mannen (3-64 jaar). In de vrouwelijke bevolking zien we dat alleen de mediane inname van meisjes tussen 3 en 9 jaar de aanbevolen adequate inname voor hun leeftijd overschrijdt. We kunnen dus besluiten dat er sprake is van een lage prevalentie van inadequate inname in deze leeftijdsgroep. Bij vrouwen in de leeftijdsgroep van 10 tot 64 jaar zit de mediane jodiuminname onder de aanbevolen adequate inname. Het is met andere woorden niet mogelijk om conclusies te trekken met betrekking tot de adequaatheid van inname binnen deze leeftijdsrange.

Kinderen (3-9 jaar) hebben een mediane jodiuminname boven de aanbevolen adequate inname, zodat we kunnen besluiten dat er sprake is van een lage prevalentie van inadequate jodiuminname bij kinderen in de Belgische bevolking (mannen en vrouwen inbegrepen). Voor adolescenten (10-17 jaar) en volwassenen (18-64 jaar) kan er geen uitspraak worden gedaan over de prevalentie van inadequate jodiuminname: de mediane inname ligt in deze leeftijdsgroepen onder de aanbevolen adequate inname voor hun leeftijdscategorie.

Voor wat betreft de BMI, het opleidingsniveau, de regio en het jaar van de peiling (2004 versus 2014), is het niet zinvol om de prevalentie op inadequate inname weer te geven voor elke onderzochte leeftijdsgroep binnen de verschillende subgroepen gebaseerd op deze variabelen omwille van de kwalitatieve vergelijking die geen toetsing van significante verschillen toelaat tussen de subgroepen. Meer informatie over de prevalentie van inadequate inname per leeftijdsgroep binnen de subgroepen kan gedetailleerd worden teruggevonden in de sectie "Tabellen" binnen dit hoofdstuk.

3.2.2. Maximale toelaatbare inname

Voor de vergelijking met de maximale richtlijn, namelijk de maximale toelaatbare inname (MTI) per leeftijdsgroep, zien we dat een gering aandeel (0,10%) van de Belgische bevolking een jodiuminname heeft via de voeding hoger dan deze maximale richtlijn. Het hoogste percentage voor een inname hoger

dan de MTI wordt gevonden in de jongste leeftijdsgroep "3-5 jaar", met 1,25% van de jongens en 1,86% van de meisjes met een jodiuminname via de voeding hoger dan de MTI.

3.3. BRONNEN VAN JODIUM

In 2014 zijn "Granen en graanproducten" goed voor bijna de helft (49,4%) van de jodiuminname in de Belgische bevolking (3-64 jaar). "Melkproducten en substituten" zijn goed voor 15,9% van de totale jodiuminname. "Vlees en vleesvervangers", evenals "Vis, schaal- en schelpdieren" hebben ook een aanzienlijke bijdrage aan de jodiuminname (respectievelijk 6,8% en 6,5%). Tot slot hebben voedingssupplementen slechts een bijdrage van 1,7% (Tabel 2).

Tabel 2 | Gemiddelde bijdrage van de verschillende voedingsgroepen aan de totale jodiuminname in de bevolking van 3 tot 64 jaar, Voedselconsumptiepeiling, België, 2014

Voedingsgroepen	Gemiddelde bijdrage aan de totale jodium inname (%)	95 % BI
Aardappelen en andere zetmeelrijke knollen	1,9	(1,7-2,1)
Groenten	3,4	(3,1-3,7)
Peulvruchten	0,0	(0,0-0,0)
Fruit, noten, zaden en olijven	1,7	(1,5-1,9)
Melkproducten en substituten	15,6	(14,8-16,4)
Granen en graanproducten	49,4	(48,0-50,8)
Vlees en vleesvervangers	6,8	(6,3-7,3)
Vis, schaal- en schelpdieren	6,5	(5,6-7,4)
Eieren en afgeleiden	2,3	(1,9-2,6)
Vet en olie	0,1	(0,1-0,1)
Suiker en snoepwaren	0,8	(0,6-1,1)
Cakes en zoete koeken	3,9	(3,4-4,5)
Niet-alcoholische dranken	2,8	(2,5-3,0)
Alcoholische dranken	1,6	(1,3-2,0)
Kruiderij, sauzen en specerijen	0,8	(0,7-0,9)
Bouillon	0,0	(0,0-0,0)
Diversen*	0,3	(0,1-0,4)
Hartige snacks**	0,4	(0,3-0,5)
Voedingssupplementen	1,7	(1,2-2,2)

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

Percentages zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

* Sommige vegetarische producten, maaltijdvervangers, dieetproducten.

** Chips, zoute koekjes en aperitief hapjes.

Zie sectie "Tabellen" voor meer informatie over hoeveel procent elke voedselgroep bijdraagt aan de totale jodiuminname, opgesplitst volgens het geslacht, de leeftijd, de BMI, het opleidingsniveau, de verblijfplaats en het jaar van onderzoek (2004 versus 2014).

Dit zijn de voornaamste significante verschillen kort samengevat:

- Groenten en supplementen leveren bij vrouwen een grotere bijdrage tot de jodiuminname dan bij mannen.
- Kinderen (3-9 jaar) halen een groter deel van hun jodiuminname uit de consumptie van melkproducten (of vervangproducten) dan adolescenten (10-17 jaar) en volwassenen (18-64 jaar).
- Bij mensen met een normaal lichaamsgewicht dragen melkproducten (en vervangproducten) meer bij tot de jodiuminname dan bij mensen met overgewicht. Mensen met obesitas halen dan weer een groter deel van hun jodiuminname uit de consumptie van vlees (inclusief vleesvervangers) dan mensen met een normaal lichaamsgewicht.
- De bijdrage van vlees en vleesvervangers tot de jodiuminname is groter bij mensen met een relatief laag opleidingsniveau dan bij mensen met een hoog opleidingsniveau.
- Mensen in Vlaanderen halen een groter deel van hun jodiuminname uit de consumptie van vis, schaal- en schelpdieren dan mensen in Wallonië.
- In 2014 dragen granen en graanproducten evenals vis, schaal- en schelpdieren in grotere mate bij tot de jodiuminname in de Belgische bevolking (15-64 jaar) dan in 2004 het geval was. Andersom is in 2014 het aandeel van vlees en vleesvervangers en van aardappelen en andere knolgewassen in de jodiuminname afgenomen in vergelijking met 2004.

4. DISCUSSIE

Jodium is een sporenelement dat van essentieel belang is voor ons lichaam. Het is nodig voor de aanmaak van de schildklierhormonen die een belangrijke rol spelen bij de regeling van de lichaamstemperatuur, het energiemetabolisme en tal van fysiologische functies zoals de embryogenese, de groei, de ontwikkeling van het zenuwstelsel en de cognitieve functies (2). In termen van voedingsaanbevelingen, wordt er voor volwassenen een adequate inname van 150 µg/dag gehanteerd (Tabel 1) (1;2). We herinneren eraan dat een adequate inname over het algemeen wordt gedefinieerd wanneer er onvoldoende bewijzen zijn om een gemiddelde behoefte of een aanbevolen dagelijkse hoeveelheid vast te stellen. De adequate inname is gebaseerd op wetenschappelijke studies en komt overeen met de inname van groepen mensen die schijnbaar in goede gezondheid verkeren (9). Een dergelijke adequate inname komt tegemoet aan de behoeften van bijna de gehele bevolking (1).

De gegevens verzameld in het kader van de Voedselconsumptiepeiling 2014-2015 (VCP2014-15) zijn geanalyseerd met als doel om een schatting te maken van de gebruikelijke jodiuminname via de voeding en via de voeding en voedingssupplementen voor de Belgische bevolking tussen 3 en 64 jaar. De gebruikelijke jodiuminname bedraagt gemiddeld 144 µg/dag (van 111 tot 153 µg/dag, naargelang de leeftijd) wanneer alleen rekening wordt gehouden met de inname via voedingsmiddelen. Voedingssupplementen dragen slechts in geringe mate bij tot de gebruikelijke jodiuminname van de Belgische bevolking.

Met betrekking tot de voedingsaanbevelingen komt duidelijk naar voren dat er sprake is van een lage prevalentie van inadequate inname bij mannen binnen alle leeftijdsgroepen (3-64 jaar) en bij meisjes in de leeftijdsgroep van 3 tot 9 jaar. Wegens de onzekerheid omtrent de aanbevolen hoeveelheid (adequate inname) is het echter niet mogelijk om conclusies te trekken omtrent het adequate karakter van de gebruikelijke jodiuminname in de overige vrouwelijke leeftijdscategorieën (mediane waarden onder de aanbevolen adequate inname).

Uitgedrukt in absolute cijfers moeten de waarden die in het kader van de VCP2014-15 voor de gebruikelijke jodiuminname werden geschat, echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Verscheidene elementen kunnen namelijk aan de basis hebben gelegen van onderschattingen of onnauwkeurigheden. Het feit dat de consumptie van zout dat bij de bereiding van maaltijden of aan tafel wordt toegevoegd, niet systematisch werd bevraagd aan de deelnemers tijdens de dataverzameling, is een eerste systematische fout. Zout kan namelijk een belangrijke voedingsbron zijn van jodium en dus bijdragen tot de jodiumstatus van een bevolking (1). Het grote merendeel van de Belgische bevolking (83% van de volwassenen van 18 tot 64 jaar) verklaart zout toe te voegen bij de bereiding van gerechten, en meer dan een derde (39% in de leeftijdsgroep van 10 tot 64 jaar) verklaart zout toe te voegen aan tafel (13). Bovendien verklaart 36% van de bevolking bij de bereiding van maaltijden of aan tafel met jodium verrijkt zout te gebruiken (13). Doordat in de analyses niet systematisch rekening werd gehouden met dit gegeven, werd de gebruikelijke jodiuminname in de Belgische bevolking waarschijnlijk onderschat.

Een tweede reden voor een mogelijks afwijkend resultaat houdt verband met de rapportagefouten door de ondervraagde personen. Er werd weliswaar gebruikgemaakt van een gestandaardiseerde procedure voor de gegevensverzameling, maar het is altijd mogelijk dat de deelnemers niet volledig correct zijn geweest in het aangeven van de voedingsmiddelen die ze de vorige dag geconsumeerd hebben. Dit heeft een invloed op de geschatte energie-inname en inname van macronutriënten en micronutriënten. In het kader van de VCP2014-15 werd 24% van de deelnemers geïdentificeerd als "onderrapporteurder", wat betekent dat zij hun energie-inname onderschatten⁷. Dit vrij hoge percentage van onderrapporteurders kan bijgevolg ook aan de basis hebben gelegen van een lichte onderschatting van de jodiuminname bij de analyses.

Een derde reden voor een mogelijks afwijkend resultaat heeft te maken met het wisselende jodiumgehalte van de geconsumeerde voedingsmiddelen. Om de jodiuminname van de deelnemers te ramen op de twee 24-uursvoedingsnavragen werd uitgegaan van samenstellingstabellen die elk geconsumeerd voedingsmiddel aan een vast jodiumgehalte linken. Deze hoeveelheden werden vervolgens gebruikt om een model op te stellen van de jodiuminname voor de volledige bevolking. Het gebruik van deze samen-

⁷ Zie hoofdstuk over de Energie-inname.

stellingstabellen stelt ons bijgevolg niet in staat om rekening te houden met geografische en seizoensgebonden schommelingen in het jodiumgehalte van bepaalde voedingsmiddelen die de jodiuminname substantieel kunnen beïnvloeden. Het jodiumgehalte van (kraan)water kan bijvoorbeeld sterk verschillen naargelang de geografische locatie (14). Ook het jodiumgehalte van melk – één van de voedingsmiddelen die het sterkst bijdraagt tot de jodiuminname – varieert in belangrijke mate van seizoen tot seizoen en hangt ook af van het jodiumgehalte van de voedingssupplementen die aan het vee worden gegeven (15). In het algemeen dient te worden gewezen op een sterke schommeling in het jodiumgehalte van voedingsmiddelen, zelfs van voedingsmiddelen van hetzelfde type (15). Het feit dat met deze schommeling geen rekening wordt gehouden in onze studie, kan dus leiden tot onnauwkeurigheden met betrekking tot de geschatte jodiuminname. Toch blijft een dergelijke afwijking in het kader van de VCP2014-15 beperkt: het bestudeerde niveau is hier namelijk dat van de bevolking (en niet het individu). De gebruikte mediane jodiumgehalten, die op de analyse van een groot aantal stalen (bv. verschillende types melk) gebaseerd zijn, mogen dus als goede benaderende waarden worden beschouwd op het niveau van de volledige bevolking.

Om meer precieze resultaten te verkrijgen in verband met de jodiumstatus van een bevolking, is het vanuit methodologisch oogpunt raadzaam te vertrekken van metingen die op urinestalen zijn uitgevoerd (16). Meer dan 90% van het jodium dat via voedingsmiddelen wordt ingenomen, wordt via de urine uitgescheiden. Daarom vormt jodium dat in de urine aanwezig is, een rechtstreekse en precieze maatstaf voor de jodiuminname via de voeding (16). Om budgettaire en praktische redenen was het niet mogelijk om urinestalen te verzamelen in het kader van de VCP2014-15. De resultaten die via de twee 24-uursvoedingsnavragen werden verkregen, zijn dus indicatief en moeten met de nodige omzichtigheid worden benaderd. Bovendien is het niet mogelijk om op basis van dergelijke resultaten conclusies te trekken in verband met de jodiumstatus van de bevolking. Om deze status (ernstig, matig of licht tekort of optimale status) te kunnen beoordelen, zullen de jodiumconcentraties moeten worden gemeten via urinestalen (16).

Ondanks deze methodologische beperkingen verschaffen de resultaten van de VCP2014-15 ons toch pertinente aanwijzingen omtrent de voedingsmiddelen die een substantiële bijdrage leveren aan de jodiuminname van de Belgische bevolking. Net zoals uit andere studies naar voren kwam (15;17), zijn granen en graanproducten (met inbegrip van brood), evenals melkproducten en substituten de belangrijkste voedingsbronnen van jodium in de Belgische bevolking in 2014 (respectievelijk 49% en 16%). In vergelijking met de vorige voedselconsumptiepeiling die in 2004 werd uitgevoerd, steeg het aandeel van de graanproducten in de jodiuminname van de bevolking (15-64 jaar) met bijna 15%, en dit ondanks de afname van de broodconsumptie tussen deze twee jaren (van 121 naar 107 g/dag)⁸ en een stabiel gebleven consumptie van de overige graanproducten (rijst, pasta, enz.). Een dergelijke toename kan in verband worden gebracht met het akkoord dat in 2009 met de broodindustrie werd gesloten om het gebruik van gejodeerd zout te stimuleren in bakkerijproducten die op de markt worden gebracht (18;19). Deze bevinding wijst duidelijk op een positieve evolutie van de inspanningen die worden geleverd om de jodiumstatus van de Belgische bevolking te optimaliseren (19).

Uit de vergelijking voor de gebruikelijke jodiuminname van de Belgische bevolking (15-64 jaar) tussen 2004 en 2014 valt ook een positieve evolutie af te leiden. De gebruikelijke jodiuminname is tussen deze twee jaren namelijk gestegen: van 53 µg/dag in 2004 tot 152 µg/dag in 2014. Deze trend moet echter worden genuanceerd: het gebruik van andere samenstellingstabellen in de twee voedselconsumptiepeilingen en het gebruik van een minder volledige samenstellingstabel in 2004 (meer ontbrekende gegevens in verband met het jodiumgehalte van bepaalde voedingsmiddelen) dan in 2014 kan voor een afwijkend resultaat hebben gezorgd waardoor het verschil werd overschat.

De VCP2014-15 biedt ook het voordeel dat bepaalde trends konden worden geïdentificeerd in verband met de jodiuminname in de verschillende subgroepen van de bevolking. Logischerwijs is de jodiuminname via de voeding hoger bij mannen dan bij vrouwen. Mannen hebben namelijk een grotere energiebehoefte en dus ook een grotere energie-inname, wat ook te zien is aan hun inname van micronutriënten (20). Verder is de jodiuminname via de voeding, in overeenstemming met wat in de vakliteratuur te lezen is (20;21), iets lager (gemiddeld 15 µg/dag) bij personen met een relatief laag opleidingsniveau dan bij personen met

⁸ Zie hoofdstuk over de consumptie van graanproducten.

het hoogste opleidingsniveau. Een dergelijk resultaat wordt voor het merendeel van de micronutriënten vastgesteld en geeft de ongelijkheden weer tussen de verschillende sociaal-economische groepen op het vlak van voedingskwaliteit (21).

Vanuit geografisch oogpunt tonen de resultaten aan dat de gebruikelijke jodiuminname via de voeding in Vlaanderen hoger is dan in Wallonië. Dit klopt met de verkregen resultaten voor de consumptie van brood, melkproducten en vis (de voedingsmiddelen die de belangrijkste bijdrage leveren tot de jodiuminname). In 2014 was de gebruikelijke consumptie van brood (en afgeleide producten), melkproducten en vis hoger in Vlaanderen dan in Wallonië⁹. Deze resultaten stroken ook met wat in het kader van eerdere studies in België werd vastgesteld: zo stelden Vandevijvere et al. op basis van gegevens uit 1998 een hogere jodiuminname vast bij kinderen (6-12 jaar) in Vlaanderen dan in Wallonië, en brachten ze deze resultaten in verband met de grotere consumptie van producten uit de zee in het noorden van het land (22). Op dezelfde manier stelden Vandevijvere et al. in 2010 een hogere jodiuminname vast bij kinderen (5-13 jaar) die in het noorden van het land wonen dan bij kinderen die in Wallonië wonen (23).

4.1. CONCLUSIE

Kort samengevat leveren de resultaten van de voedselconsumptiepeiling indicatieve waarden op met betrekking tot de gebruikelijke jodiuminname via de voeding in de Belgische bevolking (3-64 jaar). Deze resultaten wijzen op een adequate inname bij mannen in de leeftijdsgroep van 3 tot 64 jaar en bij meisjes in de leeftijdsgroep van 3 tot 9 jaar. Voor vrouwen in de leeftijdsgroep van 10 tot 64 jaar is bijkomend onderzoek vereist om hun jodiumstatus te evalueren.

Ondanks een positieve evolutie tussen 2004 en 2014, blijft het van belang om de geleverde inspanningen voort te zetten om zo de jodiumstatus van de bevolking te optimaliseren. Om de jodiumstatus van de Belgische bevolking preciezer te kunnen beoordelen, zijn bijkomende studies nodig. Toekomstige studies zouden zich moeten baseren op metingen van de jodiumconcentratie in de urine aangezien het ingenomen jodium op die manier rechtstreeks kan worden gemeten. Het is ook belangrijk dat zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven, van nabij worden bestudeerd aangezien zij inzake jodiumtekort risicogroepen vormen.

⁹ Zie hoofdstukken over de consumptie van graanproducten, melkproducten en voedingsmiddelen uit de groep “Vlees, vis, eieren en vervangproducten”.

5. TABELLEN

Tabel 1 	Adequate inname (AI) en maximale toelaatbare inname (MTI) voor jodium ($\mu\text{g}/\text{dag}$) volgens leeftijd, Hoge Gezondheidsraad, België, 2015.....	7
Tabel 2 	Gemiddelde bijdrage van de verschillende voedingsgroepen aan de totale jodiuminname in de bevolking van 3 tot 64 jaar, Voedselconsumptiepeiling, België, 2014.....	11
Tabel 3 	Gebruikelijke inname van jodium ($\mu\text{g}/\text{dag}$) via de voeding in de bevolking van 3 tot 64 jaar, volgens leeftijd en geslacht, België, 2014.....	18
Tabel 4 	Gebruikelijke inname van jodium ($\mu\text{g}/\text{dag}$) via de voeding in de bevolking van 3 tot 64 jaar, België.....	19
Tabel 5 	Gebruikelijke inname van jodium ($\mu\text{g}/\text{dag}$) via de voeding en supplementen in de bevolking van 3 tot 64 jaar, volgens leeftijd en geslacht, België, 2014.....	20
Tabel 6 	Gebruikelijke inname van jodium ($\mu\text{g}/\text{dag}$) via de voeding en supplementen in de bevolking van 3 tot 64 jaar, België, 2014.....	21
Tabel 7 	Gemiddelde bijdrage (%) van aardappelen en andere zetmeelrijke knollen ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	22
Tabel 8 	Gemiddelde bijdrage (%) van groenten ten opzichte van de totale jodiuminname, België23	
Tabel 9 	Gemiddelde bijdrage (%) van peulvruchten ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	24
Tabel 10 	Gemiddelde bijdrage (%) van fruit, noten, zaden en olijven ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	25
Tabel 11 	Gemiddelde bijdrage (%) van melkproducten en substituten ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	26
Tabel 12 	Gemiddelde bijdrage (%) van granen en graanproducten ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	27
Tabel 13 	Gemiddelde bijdrage (%) van vlees en vleesproducten ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	28
Tabel 14 	Gemiddelde bijdrage (%) van vis, schaal en schelpdieren ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	29
Tabel 15 	Gemiddelde bijdrage (%) van eieren en afgeleiden ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	30
Tabel 16 	Gemiddelde bijdrage (%) van vet en olie ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	31
Tabel 17 	Gemiddelde bijdrage (%) van suiker en snoepwaren ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	32
Tabel 18 	Gemiddelde bijdrage (%) van cake en zoete koeken ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	33
Tabel 19 	Gemiddelde bijdrage (%) van niet-alcoholische dranken ten opzichte van de totale jodiuminname, België.....	34

Tabel 20 	Gemiddelde bijdrage (%) van alcoholische dranken ten opzichte van de totale jodiuminname, België	35
Tabel 21 	Gemiddelde bijdrage (%) van kruidenrij, sauzen en specerijen ten opzichte van de totale jodiuminname, België, 2014.....	36
Tabel 22 	Gemiddelde bijdrage (%) van bouillon ten opzichte van de totale jodiuminname, België, 2014	37
Tabel 23 	Gemiddelde bijdrage (%) van diverse producten ten opzichte van de totale jodiuminname, België, 2014	38
Tabel 24 	Gemiddelde bijdrage (%) van hartige snacks ten opzichte van de totale jodiuminname, België, 2014	39
Tabel 25 	Gemiddelde bijdrage (%) van voedingssupplementen ten opzichte van de totale jodiuminname, België, 2014.....	40

Tabel 3 | Gebruikelijke inname van jodium ($\mu\text{g}/\text{dag}$) via de voeding in de bevolking van 3 tot 64 jaar, volgens leeftijd en geslacht, België, 2014

		Gemiddelde	95% BI gemiddelde	P5	P50	P95	P97,5	Prevalentie inadequate inname	% > MTI	n = N
Mannen	3-5	111	105-125	57	105	186	207	Laag	1,25	230
	6-9	124	120-130	64	117	206	229	Laag	0,44	279
	10-13	136	128-143	71	129	225	249	Laag	0,11	210
	14-17	146	136-153	77	139	241	267	Laag	0,00	240
	18-39	171	160-178	90	162	280	310	Laag	0,00	305
	40-64	177	168-187	94	168	289	320	Laag	0,00	284
Vrouwen	3-5	114	101-117	59	107	192	215	Laag	1,86	224
	6-9	115	109-118	60	108	194	217	Laag	0,37	259
	10-13	116	112-122	60	109	197	220	NA	0,05	239
	14-17	118	114-125	61	111	199	223	NA	0,00	239
	18-39	123	119-132	64	116	208	232	NA	0,00	315
	40-64	132	125-139	68	124	223	249	NA	0,00	322

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

Het gemiddelde, de percentielen en de percentages zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

MTI= Maximale Toelaatbare Inname.

NA = niet gedefinieerd.

n = het aantal personen met een positieve inname van jodium op minstens één van de twee dagen.

N = totale steekproef.

Tabel 4 | Gebruikelijke inname van jodium ($\mu\text{g}/\text{dag}$) via de voeding in de bevolking van 3 tot 64 jaar, België

		Gemiddelde	95% BI	P5	P50	P95	P97,5	Prevalentie inadequate inname	% > MTI	n	N
GESLACHT	Mannen	164	159-170	82	156	276	306	Laag	0,09	1548	1548
	Vrouwen	125	121-131	64	117	212	238	Laag/NA ^a	0,10	1598	1598
LEEFTIJD-GROEP	3-5	111	106-115	56	104	189	212	Laag	1,59	454	454
	6-9	119	116-122	60	111	203	227	Laag	0,50	538	538
	10-13	127	123-132	64	119	216	241	NA	0,11	449	449
	14-17	133	129-139	67	125	226	253	NA	0,01	479	479
	18-39	148	142-153	75	139	252	282	NA	0,00	620	620
	40-64	153	147-158	78	143	259	290	NA	0,00	606	606
BODY MASS INDEX	Normaal	146	138-149	74	138	246	273	Laag/NA ^a	0,07	1970	1970
	Overgewicht	149	148-167	73	139	258	289	Laag/NA ^b	0,17	619	619
	Obesitas	133	133-150	67	125	226	252	Laag/NA ^a	0,11	310	310
OPLEIDINGS-NIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	135	131-143	67	128	229	254	Laag/NA ^c	0,04	1290	1290
	Hoger van het korte type	149	143-156	76	141	249	277	Laag/NA ^b	0,07	885	885
	Hoger van het lange type	150	142-157	72	139	266	302	Laag/NA ^d	0,24	916	916
VERBLIJF-PLAATS*	Vlaanderen	157	152-163	78	147	268	300	Laag/NA ^b	0,17	1766	1766
	Wallonië	126	119-128	64	119	210	233	Laag/NA ^c	0,03	1126	1126
TOTAAL		144	140-148	72	135	248	278	NA	0,10	3146	3146
JAAR**	2004	53	52-56	24	50	92	102	NA	0,00	1866	1867
	2014	152	158-170	76	143	262	294	NA	0,00	1599	1599

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

Het gemiddelde, de percentielen en de percentages zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

MTI= Maximale Toelaatbare Inname.

NA = niet gedefinieerd.

n = het aantal personen met een positieve inname van jodium op minstens één van de twee dagen.

N = totale steekproef.

^a 3-9 jaar laag; 10-64 jaar NA.

^b 3-17 jaar laag; 18-64 jaar NA.

^c 6-9 jaar laag; 3-5 jaar en 10-64 jaar NA.

^d 3-13 jaar laag; 14-64 jaar NA.

* Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïnccludeerd.

** Vergelijking tussen 2004 en 2014 betreft alleen mensen tussen 15 en 64 jaar.

Tabel 5 | Gebruikelijke inname van jodium ($\mu\text{g}/\text{dag}$) via de voeding en supplementen in de bevolking van 3 tot 64 jaar, volgens leeftijd en geslacht, België, 2014

		Gemiddelde	95% BI gemiddelde	P5	P50	P95	P97,5	Prevalentie inadequate inname	% > MTI	n = N
Mannen	3-5	108	103-121	57	101	179	201	Laag	1,05	230
	6-9	127	119-132	67	120	208	227	Laag	0,46	279
	10-13	141	131-146	76	133	232	257	Laag	0,14	210
	14-17	150	139-157	80	143	248	273	Laag	0,00	240
	18-39	170	162-182	89	160	284	317	Laag	0,00	305
	40-64	176	167-187	94	167	291	322	Laag	0,01	284
Vrouwen	3-5	113	104-118	57	107	188	210	Laag	1,19	224
	6-9	115	110-119	59	108	192	213	Laag	0,25	259
	10-13	116	112-123	58	109	197	219	NA	0,09	239
	14-17	118	114-126	59	111	200	222	NA	0,01	239
	18-39	130	124-139	64	120	228	261	NA	0,01	315
	40-64	136	127-143	70	128	229	255	NA	0,00	322

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

Het gemiddelde, de percentielen en de percentages zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

MTI= Maximale Toelaatbare Inname.

NA = niet gedefinieerd.

n = het aantal personen met een positieve inname van jodium op minstens één van de twee dagen.

N = totale steekproef.

Tabel 6 | Gebruikelijke inname van jodium ($\mu\text{g}/\text{dag}$) via de voeding en supplementen in de bevolking van 3 tot 64 jaar, België, 2014

		Gemiddelde	95% BI	P5	P50	P95	P97,5	Prevalentie inadequate inname	% > MTI	n	N
GESLACHT	Mannen	163	157-170	81	153	276	308	Laag	0,10	1548	1548
	Vrouwen	129	123-134	64	120	221	250	Laag/NA ^a	0,08	1598	1598
LEEFTIJD- GROEP	3-5	109	105-119	55	103	184	205	Laag	1,05	454	454
	6-9	120	116-124	61	113	203	227	Laag	0,40	538	538
	10-13	128	122-133	65	120	215	239	NA	0,10	449	449
	14-17	135	128-139	69	127	227	252	NA	0,02	479	479
	18-39	151	144-158	76	141	261	294	NA	0,01	620	620
	40-64	153	146-160	78	144	259	288	NA	0,00	606	606
VERBLIJF- PLAATS*	Vlaanderen	159	153-166	78	149	274	308	Laag/NA ^b	0,20	1766	1766
	Wallonië	126	121-132	66	119	210	234	Laag/NA ^c	0,01	1126	1126
TOTAAL		145	141-149	72	136	250	281	NA	0,09	3146	3146

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

Het gemiddelde, de percentielen en de percentages zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

MTI= Maximale Toelaatbare Inname.

NA = niet gedefinieerd.

n = het aantal personen met een positieve inname van jodium op minstens één van de twee dagen.

N = totale steekproef.

^a 3-9 jaar laag; 10-64 jaar NA.

^b 3-17 jaar en 40-64 jaar laag; 18-39 jaar NA.

^c 6-9 jaar laag; 3-5 jaar en 10-64 jaar NA.

* Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

Tabel 7 | Gemiddelde bijdrage (%) van aardappelen en andere zetmeelrijke knollen ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_01_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,1	(1,7-2,4)	2,1	(1,7-2,4)	1548
	Vrouwen	1,7	(1,5-2,0)	1,7	(1,5-2,0)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	1,2	(1,0-1,4)	1,2	(1,0-1,4)	454
	6 - 9	1,5	(1,2-1,7)	1,5	(1,2-1,7)	538
	10 - 13	2,3	(1,8-2,7)	2,3	(1,8-2,7)	449
	14 - 17	2,3	(1,8-2,8)	2,3	(1,8-2,8)	479
	18 - 39	1,7	(1,4-2,0)	1,7	(1,4-2,0)	619
	40 - 64	2,1	(1,6-2,5)	2,1	(1,6-2,5)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	1,7	(1,5-1,9)	1,7	(1,5-2,0)	1969
	Overgewicht	2,1	(1,5-2,7)	2,0	(1,5-2,5)	619
	Obesitas	2,3	(1,7-2,9)	2,1	(1,6-2,7)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	2,3	(1,9-2,8)	2,3	(1,9-2,7)	1290
	Hoger van het korte type	1,9	(1,6-2,2)	1,9	(1,5-2,2)	885
	Hoger van het lange type	1,3	(1,0-1,5)	1,2	(1,0-1,5)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	2,0	(1,7-2,3)	2,0	(1,7-2,3)	1766
	Wallonië	2,1	(1,7-2,4)	2,1	(1,7-2,4)	1126
TOTAAL		1,9	(1,7-2,1)			3145
JAAR****	2004	11,0	(10,0-12,1)	11,1	(10,0-12,3)	1862
	2014	2,0	(1,7-2,3)	2,0	(1,7-2,3)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 8 | Gemiddelde bijdrage (%) van groenten ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_02_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,7	(2,3-3,1)	2,7	(2,3-3,1)	1548
	Vrouwen	4,0	(3,5-4,5)	4,0	(3,5-4,5)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	2,4	(1,9-2,8)	2,3	(1,9-2,8)	454
	6 - 9	2,5	(1,9-3,1)	2,5	(1,9-3,1)	538
	10 - 13	2,7	(2,1-3,2)	2,7	(2,1-3,2)	449
	14 - 17	3,2	(2,5-3,9)	3,2	(2,5-3,9)	479
	18 - 39	3,7	(3,1-4,3)	3,7	(3,1-4,3)	619
	40 - 64	3,5	(3,0-4,0)	3,4	(3,0-3,9)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	3,5	(3,0-4,0)	3,5	(3,0-4,1)	1969
	Overgewicht	3,4	(2,8-3,9)	3,3	(2,8-3,9)	619
	Obesitas	3,0	(2,5-3,5)	2,9	(2,4-3,3)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	2,7	(2,4-3,0)	2,7	(2,4-3,0)	1290
	Hoger van het korte type	3,7	(3,0-4,4)	3,7	(3,0-4,4)	885
	Hoger van het lange type	4,0	(3,3-4,7)	4,0	(3,3-4,7)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	3,3	(2,9-3,7)	3,3	(2,9-3,7)	1766
	Wallonië	3,3	(2,8-3,8)	3,3	(2,8-3,8)	1126
TOTAAL		3,4	(3,1-3,7)			3145
JAAR****	2004	3,9	(3,3-4,6)	4,1	(3,4-4,8)	1862
	2014	3,7	(3,3-4,0)	3,6	(3,3-4,0)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïnccludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 9 | Gemiddelde bijdrage (%) van peulvruchten ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_03_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1548
	Vrouwen	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	454
	6 - 9	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	538
	10 - 13	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	449
	14 - 17	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	479
	18 - 39	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	619
	40 - 64	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1969
	Overgewicht	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	619
	Obesitas	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1290
	Hoger van het korte type	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	885
	Hoger van het lange type	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1766
	Wallonië	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1126
TOTAAL		0,0	(0,0-0,0)			3145
JAAR****	2004	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1862
	2014	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedings-supplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïnccludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 10 | Gemiddelde bijdrage (%) van fruit, noten, zaden en olijven ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_04_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,5	(1,3-1,7)	1,5	(1,3-1,7)	1548
	Vrouwen	1,9	(1,7-2,1)	1,9	(1,7-2,1)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	2,6	(2,2-2,9)	2,6	(2,2-2,9)	454
	6 - 9	2,0	(1,7-2,3)	2,0	(1,8-2,3)	538
	10 - 13	1,3	(1,0-1,6)	1,3	(1,0-1,5)	449
	14 - 17	0,9	(0,7-1,1)	0,9	(0,7-1,1)	479
	18 - 39	1,5	(1,2-1,7)	1,5	(1,2-1,7)	619
	40 - 64	1,9	(1,7-2,2)	1,9	(1,6-2,2)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	1,7	(1,5-1,9)	1,7	(1,5-2,0)	1969
	Overgewicht	1,7	(1,3-2,0)	1,7	(1,3-2,0)	619
	Obesitas	1,6	(1,2-2,0)	1,6	(1,2-1,9)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	1,5	(1,3-1,7)	1,5	(1,3-1,7)	1290
	Hoger van het korte type	1,7	(1,4-1,9)	1,6	(1,4-1,9)	885
	Hoger van het lange type	2,0	(1,7-2,4)	2,1	(1,7-2,4)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	1,9	(1,7-2,1)	1,9	(1,7-2,1)	1766
	Wallonië	1,4	(1,1-1,7)	1,4	(1,1-1,7)	1126
TOTAAL		1,7	(1,5-1,9)			3145
JAAR****	2004	0,8	(0,5-1,1)	0,8	(0,5-1,1)	1862
	2014	1,7	(1,5-1,9)	1,7	(1,5-2,0)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 11 | Gemiddelde bijdrage (%) van melkproducten en substituten ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_05_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	14,6	(13,4-15,8)	14,4	(13,2-15,6)	1548
	Vrouwen	16,5	(15,5-17,6)	16,5	(15,4-17,6)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	25,2	(23,3-27,2)	25,3	(23,3-27,2)	454
	6 - 9	21,3	(19,5-23,0)	21,3	(19,5-23,0)	538
	10 - 13	17,4	(15,9-19,0)	17,4	(15,9-19,0)	449
	14 - 17	16,0	(14,2-17,8)	16,0	(14,2-17,8)	479
	18 - 39	14,8	(13,3-16,4)	14,8	(13,3-16,4)	619
	40 - 64	14,0	(12,6-15,3)	13,9	(12,5-15,2)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	17,0	(15,9-18,2)	16,2	(14,8-17,5)	1969
	Overgewicht	13,3	(11,9-14,8)	14,1	(12,8-15,4)	619
	Obesitas	15,1	(13,0-17,1)	15,8	(13,8-17,8)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	15,7	(14,4-17,1)	15,9	(14,6-17,2)	1290
	Hoger van het korte type	16,0	(14,6-17,5)	15,8	(14,4-17,2)	885
	Hoger van het lange type	14,7	(13,3-16,1)	14,3	(12,9-15,7)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	14,7	(13,6-15,7)	14,6	(13,6-15,7)	1766
	Wallonië	17,4	(16,0-18,7)	17,1	(15,7-18,5)	1126
TOTAAL		15,6	(14,8-16,4)			3145
JAAR****	2004	13,2	(11,9-14,4)	12,5	(11,2-13,9)	1862
	2014	14,8	(13,8-15,8)	14,7	(13,7-15,7)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedings-supplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 12 | Gemiddelde bijdrage (%) van granen en graanproducten ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_06_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	51,4	(49,4-53,4)	51,4	(49,3-53,5)	1548
	Vrouwen	47,5	(45,6-49,4)	47,5	(45,6-49,4)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	44,0	(41,5-46,6)	44,0	(41,4-46,6)	454
	6 - 9	48,5	(46,2-50,8)	48,5	(46,2-50,8)	538
	10 - 13	51,5	(49,1-54,0)	51,5	(49,1-54,0)	449
	14 - 17	52,6	(49,9-55,4)	52,6	(49,9-55,4)	479
	18 - 39	50,8	(48,3-53,3)	50,9	(48,4-53,3)	619
	40 - 64	48,1	(45,6-50,7)	48,2	(45,7-50,8)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	49,4	(47,6-51,2)	49,8	(47,5-52,0)	1969
	Overgewicht	50,1	(47,2-53,0)	50,4	(47,9-53,0)	619
	Obesitas	50,3	(46,5-54,1)	51,2	(47,8-54,6)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	49,7	(47,5-51,9)	49,6	(47,4-51,8)	1290
	Hoger van het korte type	48,6	(46,1-51,1)	48,5	(46,0-51,1)	885
	Hoger van het lange type	50,0	(47,3-52,6)	50,0	(47,1-53,0)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	51,7	(49,9-53,5)	51,7	(49,9-53,5)	1766
	Wallonië	47,7	(45,5-50,0)	47,7	(45,3-50,1)	1126
TOTAAL		49,4	(48,0-50,8)			3145
JAAR****	2004	35,8	(34,1-37,4)	36,0	(34,3-37,8)	1862
	2014	50,2	(48,5-51,9)	50,3	(48,6-52,0)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïnccludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 13 | Gemiddelde bijdrage (%) van vlees en vleesproducten ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_07_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,0	(6,3-7,8)	7,0	(6,2-7,9)	1548
	Vrouwen	6,6	(5,8-7,3)	6,6	(5,8-7,3)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	5,6	(4,8-6,4)	5,6	(4,8-6,4)	454
	6 - 9	5,7	(5,1-6,4)	5,7	(5,1-6,4)	538
	10 - 13	8,0	(6,7-9,2)	7,9	(6,7-9,2)	449
	14 - 17	6,4	(5,5-7,2)	6,4	(5,5-7,2)	479
	18 - 39	6,8	(5,9-7,8)	6,8	(5,9-7,8)	619
	40 - 64	7,0	(6,0-8,0)	7,0	(6,0-8,0)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	6,2	(5,6-6,8)	6,1	(5,4-6,8)	1969
	Overgewicht	7,0	(5,7-8,3)	6,8	(5,7-7,9)	619
	Obesitas	8,4	(6,8-10,0)	8,0	(6,5-9,4)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	7,9	(6,9-8,8)	7,8	(6,9-8,7)	1290
	Hoger van het korte type	6,8	(5,7-7,9)	7,0	(5,8-8,1)	885
	Hoger van het lange type	5,2	(4,6-5,8)	5,1	(4,5-5,8)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	6,2	(5,6-6,8)	6,2	(5,6-6,8)	1766
	Wallonië	7,5	(6,6-8,4)	7,5	(6,6-8,5)	1126
TOTAAL		6,8	(6,3-7,3)			3145
JAAR****	2004	22,4	(21,1-23,8)	22,6	(21,2-24,1)	1862
	2014	7,0	(6,4-7,7)	7,0	(6,4-7,7)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedings-supplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 14 | Gemiddelde bijdrage (%) van vis, schaal en schelpdieren ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_08_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,4	(5,0-7,8)	6,5	(5,0-8,0)	1548
	Vrouwen	6,6	(5,4-7,8)	6,6	(5,4-7,8)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	5,5	(3,7-7,3)	5,5	(3,7-7,4)	454
	6 - 9	5,8	(3,6-8,1)	5,9	(3,6-8,1)	538
	10 - 13	3,8	(2,0-5,7)	3,8	(2,0-5,7)	449
	14 - 17	5,5	(3,8-7,1)	5,5	(3,8-7,1)	479
	18 - 39	5,4	(4,1-6,7)	5,4	(4,1-6,7)	619
	40 - 64	8,2	(6,4-10,0)	8,2	(6,4-10,1)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	6,2	(5,0-7,4)	6,8	(5,2-8,4)	1969
	Overgewicht	8,2	(6,1-10,4)	7,7	(5,9-9,5)	619
	Obesitas	4,8	(3,0-6,6)	5,0	(3,2-6,8)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	6,0	(4,5-7,5)	6,0	(4,5-7,4)	1290
	Hoger van het korte type	6,4	(4,8-8,1)	6,4	(4,7-8,1)	885
	Hoger van het lange type	7,2	(5,6-8,9)	7,4	(5,6-9,3)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	7,2	(5,9-8,6)	7,2	(5,9-8,6)	1766
	Wallonië	4,5	(3,4-5,7)	4,5	(3,3-5,6)	1126
TOTAAL		6,5	(5,6-7,4)			3145
JAAR****	2004	4,9	(3,9-5,8)	4,9	(3,9-5,9)	1862
	2014	7,0	(5,9-8,1)	7,0	(5,9-8,2)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 15 | Gemiddelde bijdrage (%) van eieren en afgeleiden ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_09_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,3	(1,9-2,8)	2,4	(1,9-2,9)	1548
	Vrouwen	2,2	(1,7-2,7)	2,2	(1,7-2,7)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	3,0	(1,8-4,1)	3,0	(1,8-4,1)	454
	6 - 9	2,2	(1,6-2,9)	2,2	(1,6-2,9)	538
	10 - 13	2,4	(1,7-3,1)	2,4	(1,7-3,1)	449
	14 - 17	2,2	(1,5-2,8)	2,2	(1,5-2,8)	479
	18 - 39	1,8	(1,3-2,4)	1,8	(1,3-2,4)	619
	40 - 64	2,6	(1,9-3,3)	2,6	(1,9-3,3)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	2,1	(1,7-2,5)	2,1	(1,6-2,6)	1969
	Overgewicht	2,6	(1,8-3,3)	2,4	(1,7-3,1)	619
	Obesitas	2,4	(1,2-3,5)	2,3	(1,3-3,2)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	2,4	(1,8-2,9)	2,4	(1,8-2,9)	1290
	Hoger van het korte type	2,0	(1,4-2,6)	2,0	(1,4-2,7)	885
	Hoger van het lange type	2,4	(1,7-3,1)	2,5	(1,7-3,2)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	1,9	(1,5-2,3)	1,9	(1,5-2,3)	1766
	Wallonië	2,5	(1,8-3,1)	2,5	(1,8-3,3)	1126
TOTAAL		2,3	(1,9-2,6)			3145
JAAR****	2004	2,4	(1,8-3,1)	2,5	(1,8-3,2)	1862
	2014	2,3	(1,9-2,7)	2,3	(1,9-2,8)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 16 | Gemiddelde bijdrage (%) van vet en olie ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_10_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	1548
	Vrouwen	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	454
	6 - 9	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	538
	10 - 13	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	449
	14 - 17	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	479
	18 - 39	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	619
	40 - 64	0,2	(0,1-0,2)	0,2	(0,1-0,2)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	1969
	Overgewicht	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	619
	Obesitas	0,1	(0,1-0,2)	0,1	(0,1-0,1)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	0,1	(0,1-0,2)	0,1	(0,1-0,1)	1290
	Hoger van het korte type	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	885
	Hoger van het lange type	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	1766
	Wallonië	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	1126
TOTAAL		0,1	(0,1-0,1)			3145
JAAR****	2004	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1862
	2014	0,1	(0,1-0,1)	0,1	(0,1-0,1)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïnccludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 17 | Gemiddelde bijdrage (%) van suiker en snoepwaren ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_11_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,4-1,2)	0,8	(0,4-1,2)	1548
	Vrouwen	0,9	(0,5-1,2)	0,9	(0,5-1,2)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	0,8	(0,6-1,1)	0,8	(0,6-1,1)	454
	6 - 9	1,0	(0,8-1,2)	1,0	(0,8-1,2)	538
	10 - 13	1,1	(0,9-1,2)	1,1	(0,9-1,2)	449
	14 - 17	1,0	(0,7-1,2)	1,0	(0,7-1,2)	479
	18 - 39	0,8	(0,5-1,0)	0,7	(0,5-1,0)	619
	40 - 64	0,8	(0,2-1,4)	0,8	(0,2-1,4)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	1,0	(0,6-1,3)	1,1	(0,3-1,8)	1969
	Overgewicht	0,6	(0,5-0,7)	0,7	(0,5-0,8)	619
	Obesitas	0,3	(0,1-0,5)	0,5	(0,3-0,7)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	0,8	(0,4-1,2)	0,8	(0,4-1,2)	1290
	Hoger van het korte type	0,9	(0,3-1,5)	0,9	(0,3-1,6)	885
	Hoger van het lange type	0,8	(0,6-1,1)	0,8	(0,5-1,0)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	0,8	(0,4-1,2)	0,8	(0,4-1,2)	1766
	Wallonië	0,9	(0,7-1,1)	0,8	(0,7-1,0)	1126
TOTAAL		0,8	(0,6-1,1)			3145
JAAR****	2004	0,7	(0,6-0,8)	0,7	(0,5-0,8)	1862
	2014	0,8	(0,5-1,1)	0,8	(0,5-1,1)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedings-supplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 18 | Gemiddelde bijdrage (%) van cake en zoete koeken ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_12_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,4	(3,5-5,3)	4,3	(3,4-5,2)	1548
	Vrouwen	3,5	(2,9-4,1)	3,5	(2,9-4,1)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	4,7	(3,8-5,7)	4,8	(3,8-5,7)	454
	6 - 9	4,9	(4,2-5,7)	4,9	(4,2-5,7)	538
	10 - 13	5,3	(4,4-6,2)	5,3	(4,4-6,2)	449
	14 - 17	4,2	(3,2-5,2)	4,2	(3,2-5,2)	479
	18 - 39	4,0	(3,0-5,1)	4,1	(3,0-5,1)	619
	40 - 64	3,3	(2,4-4,2)	3,4	(2,4-4,3)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	4,3	(3,6-5,0)	4,0	(3,2-4,7)	1969
	Overgewicht	2,5	(1,9-3,0)	2,9	(2,3-3,4)	619
	Obesitas	3,8	(2,1-5,5)	3,3	(2,2-4,4)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	3,9	(3,1-4,7)	3,9	(3,1-4,7)	1290
	Hoger van het korte type	4,3	(3,2-5,4)	4,3	(3,2-5,5)	885
	Hoger van het lange type	3,6	(2,7-4,5)	3,6	(2,6-4,7)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	2,9	(2,5-3,3)	2,8	(2,4-3,2)	1766
	Wallonië	5,2	(4,0-6,4)	5,3	(4,0-6,6)	1126
TOTAAL		3,9	(3,4-4,5)			3145
JAAR****	2004	1,7	(1,3-2,0)	1,6	(1,2-2,1)	1862
	2014	3,7	(3,1-4,4)	3,7	(3,1-4,4)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedings-supplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 19 | Gemiddelde bijdrage (%) van niet-alcoholische dranken ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_13_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,6	(2,2-3,0)	2,7	(2,2-3,1)	1548
	Vrouwen	2,9	(2,6-3,1)	2,9	(2,6-3,1)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	2,2	(1,9-2,5)	2,2	(1,9-2,5)	454
	6 - 9	2,4	(2,1-2,7)	2,4	(2,1-2,7)	538
	10 - 13	2,3	(2,0-2,6)	2,3	(2,0-2,6)	449
	14 - 17	2,2	(1,8-2,5)	2,2	(1,8-2,5)	479
	18 - 39	2,6	(2,3-2,9)	2,6	(2,3-2,9)	619
	40 - 64	3,1	(2,7-3,6)	3,1	(2,6-3,6)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	2,6	(2,4-2,8)	2,5	(2,3-2,8)	1969
	Overgewicht	3,1	(2,5-3,8)	3,0	(2,5-3,5)	619
	Obesitas	3,0	(2,5-3,5)	2,8	(2,3-3,2)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	2,6	(2,3-2,8)	2,6	(2,3-2,8)	1290
	Hoger van het korte type	2,9	(2,3-3,5)	2,9	(2,3-3,6)	885
	Hoger van het lange type	2,8	(2,6-3,1)	2,8	(2,6-3,1)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	2,5	(2,3-2,7)	2,5	(2,3-2,7)	1766
	Wallonië	2,8	(2,5-3,1)	2,8	(2,6-3,1)	1126
TOTAAL		2,8	(2,5-3,0)			3145
JAAR****	2004	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1862
	2014	3,0	(2,7-3,3)	3,0	(2,7-3,3)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 20 | Gemiddelde bijdrage (%) van alcoholische dranken ten opzichte van de totale jodiuminname, België

IOD_14_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,7	(1,2-2,2)	1,8	(1,2-2,3)	1548
	Vrouwen	1,6	(1,1-2,1)	1,6	(1,1-2,1)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	454
	6 - 9	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	538
	10 - 13	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	449
	14 - 17	0,4	(0,1-0,7)	0,4	(0,1-0,7)	479
	18 - 39	1,5	(1,0-2,1)	1,5	(1,0-2,1)	619
	40 - 64	2,6	(1,9-3,4)	2,6	(1,9-3,4)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	1,5	(1,0-1,9)	1,8	(1,2-2,3)	1969
	Overgewicht	2,5	(1,7-3,4)	2,2	(1,5-2,9)	619
	Obesitas	1,2	(0,5-1,9)	0,9	(0,4-1,4)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	1,1	(0,6-1,6)	1,1	(0,6-1,6)	1290
	Hoger van het korte type	1,7	(1,1-2,3)	1,7	(1,1-2,3)	885
	Hoger van het lange type	2,5	(1,7-3,3)	2,7	(1,9-3,5)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	1,7	(1,2-2,2)	1,7	(1,2-2,3)	1766
	Wallonië	1,7	(1,2-2,2)	1,8	(1,3-2,4)	1126
TOTAAL		1,6	(1,3-2,0)			3145
JAAR****	2004	0,1	(0,0-0,1)	0,1	(0,0-0,1)	1862
	2014	2,1	(1,6-2,5)	2,1	(1,6-2,5)	1598

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedings-supplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Voor de vergelijking tussen 2004 en 2014 worden de gemiddelde procentuele bijdragen berekend ten opzichte van de totale inname door de 14 vergelijkbare Epic-Soft voedselgroepen. Verder betreft de vergelijking tussen 2004 en 2014 alleen mensen van 15 tot 64 jaar.

Tabel 21 | Gemiddelde bijdrage (%) van kruidenrij, sauzen en specerijen ten opzichte van de totale jodiuminname, België, 2014

IOD_15_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,9	(0,7-1,1)	0,9	(0,6-1,1)	1548
	Vrouwen	0,7	(0,6-0,9)	0,7	(0,6-0,9)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	0,5	(0,3-0,7)	0,5	(0,3-0,7)	454
	6 - 9	1,1	(0,4-1,8)	1,1	(0,4-1,8)	538
	10 - 13	0,6	(0,4-0,8)	0,6	(0,4-0,8)	449
	14 - 17	1,0	(0,7-1,3)	1,0	(0,7-1,3)	479
	18 - 39	1,0	(0,8-1,3)	1,0	(0,8-1,3)	619
	40 - 64	0,6	(0,4-0,8)	0,6	(0,4-0,8)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	0,9	(0,7-1,1)	0,9	(0,7-1,2)	1969
	Overgewicht	0,7	(0,4-0,9)	0,7	(0,5-0,9)	619
	Obesitas	0,7	(0,4-1,0)	0,8	(0,5-1,1)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	0,8	(0,6-0,9)	0,8	(0,6-1,0)	1290
	Hoger van het korte type	0,5	(0,4-0,7)	0,5	(0,4-0,7)	885
	Hoger van het lange type	1,1	(0,7-1,4)	1,1	(0,7-1,5)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	0,8	(0,6-1,0)	0,8	(0,6-1,0)	1766
	Wallonië	0,7	(0,5-0,8)	0,7	(0,5-0,9)	1126
TOTAAL		0,8	(0,7-0,9)			3145

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedings-supplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

Tabel 22 | Gemiddelde bijdrage (%) van bouillon ten opzichte van de totale jodiuminname, België, 2014

IOD_16_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1548
	Vrouwen	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	454
	6 - 9	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	538
	10 - 13	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	449
	14 - 17	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	479
	18 - 39	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	619
	40 - 64	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1969
	Overgewicht	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	619
	Obesitas	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1290
	Hoger van het korte type	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	885
	Hoger van het lange type	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1766
	Wallonië	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	1126
TOTAAL		0,0	(0,0-0,0)			3145

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

Tabel 23 | Gemiddelde bijdrage (%) van diverse producten ten opzichte van de totale jodiuminname, België, 2014

IOD_17_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,2	(0,0-0,4)	0,2	(0,0-0,4)	1548
	Vrouwen	0,3	(0,1-0,6)	0,4	(0,1-0,6)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	454
	6 - 9	0,0	(0,0-0,0)	0,0	(0,0-0,0)	538
	10 - 13	0,0	(0,0-0,1)	0,0	(0,0-0,1)	449
	14 - 17	0,4	(0,0-0,9)	0,4	(-0,1-0,9)	479
	18 - 39	0,3	(0,1-0,5)	0,3	(0,1-0,5)	619
	40 - 64	0,3	(0,0-0,6)	0,3	(0,0-0,6)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	0,2	(0,0-0,3)	0,2	(0,0-0,3)	1969
	Overgewicht	0,3	(0,0-0,5)	0,3	(0,0-0,5)	619
	Obesitas	0,6	(0,0-1,3)	0,5	(0,0-1,0)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	0,3	(0,1-0,5)	0,3	(0,1-0,5)	1290
	Hoger van het korte type	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(-0,1-0,5)	885
	Hoger van het lange type	0,3	(0,0-0,6)	0,3	(0,0-0,6)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	0,3	(0,1-0,6)	0,3	(0,1-0,6)	1766
	Wallonië	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(-0,1-0,5)	1126
TOTAAL		0,3	(0,1-0,4)			3145

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

Tabel 24 | Gemiddelde bijdrage (%) van hartige snacks ten opzichte van de totale jodiuminname, België, 2014

IOD_18_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,4	(0,3-0,5)	0,4	(0,3-0,5)	1548
	Vrouwen	0,4	(0,2-0,5)	0,4	(0,2-0,5)	1597
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	0,3	(0,1-0,4)	0,3	(0,1-0,4)	454
	6 - 9	0,3	(0,2-0,4)	0,3	(0,2-0,4)	538
	10 - 13	0,6	(0,4-0,8)	0,6	(0,4-0,8)	449
	14 - 17	0,8	(0,5-1,1)	0,8	(0,5-1,1)	479
	18 - 39	0,5	(0,3-0,6)	0,5	(0,3-0,6)	619
	40 - 64	0,2	(0,1-0,4)	0,2	(0,1-0,4)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	0,4	(0,3-0,6)	0,4	(0,3-0,5)	1969
	Overgewicht	0,2	(0,1-0,3)	0,2	(0,2-0,3)	619
	Obesitas	0,4	(0,1-0,7)	0,4	(0,1-0,6)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	0,4	(0,2-0,5)	0,3	(0,2-0,5)	1290
	Hoger van het korte type	0,4	(0,3-0,5)	0,4	(0,3-0,5)	885
	Hoger van het lange type	0,4	(0,2-0,6)	0,4	(0,2-0,5)	915
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	0,4	(0,3-0,5)	0,4	(0,3-0,5)	1766
	Wallonië	0,5	(0,3-0,7)	0,5	(0,3-0,7)	1126
TOTAAL		0,4	(0,3-0,5)			3145

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedings-supplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

Tabel 25 | Gemiddelde bijdrage (%) van voedingssupplementen ten opzichte van de totale jodiuminname, België, 2014

IOD_20_pcs*		Gemiddelde (ruw)	95% BI (ruw)	Gemiddelde (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,9	(0,5-1,3)	0,9	(0,5-1,3)	1548
	Vrouwen	2,5	(1,6-3,5)	2,5	(1,6-3,5)	1598
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	1,9	(0,9-2,9)	1,9	(0,9-2,9)	454
	6 - 9	0,6	(0,2-1,0)	0,6	(0,2-1,0)	538
	10 - 13	0,7	(0,3-1,1)	0,7	(0,3-1,1)	449
	14 - 17	1,0	(0,3-1,8)	1,0	(0,3-1,8)	479
	18 - 39	2,6	(1,4-3,8)	2,6	(1,4-3,7)	620
	40 - 64	1,4	(0,7-2,2)	1,4	(0,7-2,1)	606
BODY MASS INDEX	Normaal	1,2	(0,8-1,7)	1,2	(0,7-1,7)	1970
	Overgewicht	1,7	(0,8-2,6)	1,6	(0,8-2,4)	619
	Obesitas	2,0	(0,6-3,5)	2,0	(0,5-3,5)	310
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	1,9	(1,1-2,7)	1,9	(1,1-2,7)	1290
	Hoger van het korte type	1,8	(0,7-2,9)	1,9	(0,7-3,2)	885
	Hoger van het lange type	1,6	(0,8-2,3)	1,5	(0,8-2,3)	916
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	1,7	(1,1-2,3)	1,7	(1,1-2,3)	1766
	Wallonië	1,5	(0,8-2,1)	1,5	(0,8-2,2)	1126
TOTAAL		1,7	(1,2-2,2)			3146

Bron: Nationale Voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* De gemiddelde procentuele bijdragen ten opzichte van de totale inname door de 18 Epic-Soft voedselgroepen en de voedingssupplementen. De gemiddelde bijdragen zijn gewogen voor leeftijd, geslacht, seizoen en dag van de week.

** Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

6. REFERENTIES

- (1) Hoge Gezondheidsraad. Voedingsaanbevelingen voor België - Partim I: vitamines en sporenelementen. Brussel: HGR; 2015. Report No.: Advies nr. 9164 & 9174.
- (2) European Food Safety Authority. Scientific Opinion on Dietary Reference Values for iodine. EFSA Journal 2014;12(5):-3660.
- (3) Vandevijvere S. Sodium reduction and the correction of iodine intake in Belgium: policy options. Archives of Public Health 2012;70(10).
- (4) PUBLICATION DU CONSEIL SUPERIEUR DE LA SANTE N° 8913. Stratégies visant à augmenter l'apport iodé en Belgique. Evaluation et recommandations. 2013. Conseil Supérieur de la Santé. www.health.belgium.be
- (5) Andersson M, Karumbunathan V, Zimmermann MB. Global iodine status in 2011 and trends over the past decade. J Nutr 2012;142(4):744-50.
- (6) Zimmermann M. Iodine deficiency and excess in children: worldwide status in 2013. Endocrine Practice 2013;19(5):839-46.
- (7) Dahl L, Meltzer HM. The iodine content of foods and diets: norwegian perspectives. Comprehensive Handbook of Iodine, 2009;345-52.
- (8) Conseil Supérieur de la Santé. Recommandations nutritionnelles pour la Belgique – 2016. Brussel: CSS; 2016. Report No.: Avis n°9285.
- (9) EFSA. Scientific Opinion on principles for deriving and applying Dietary Reference Values. EFSA Journal 2010;8(3):-1458.
- (10) Dekkers A, Verkaik-Kloosterman J, van Rossum C, Ocké M. SPADE: Statistical Program to Assess habitual Dietary Exposure. User's manual. Version 2.0. National Institute for Public Health and the Environment (RIVM); 2014 Dec 1.
- (11) Dekkers AL, Verkaik-Kloosterman J, van Rossum CT, Ocke MC. SPADE, a new statistical program to estimate habitual dietary intake from multiple food sources and dietary supplements. J Nutr 2014 Dec;144(12):2083-91.
- (12) Hoge Gezondheidsraad. Voedingsaanbevelingen voor België - 2016. Brussel: HGR; 2016. Report No.: Advies nr. 9285.
- (13) Bel S. Utilisation de sel (iodé). In: Lebacqz T, Teppers E, editors. Enquête de consommation alimentaire 2014-2015. Bruxelles: WIV-ISP; 2015.
- (14) Pedersen KM, Laurberg P, Nohr S, Jorgensen A, Andersen S. Iodine in drinking water varies by more than 100-fold in Denmark. Importance for iodine content of infant formulas. European Journal of Endocrinology 1999;140(5):400-3.
- (15) Haldimann M, Alt A, Blanc A, Blondeau K. Iodine content of food groups. Journal of food Composition and Analysis 2005;18(6):461-71.
- (16) World Health Organization, UNICEF, ICCIDD. Assessment of iodine deficiency disorders and monitoring their elimination. A guide for programme managers. Geneva, Switzerland; 2007. Report No.: Third edition.
- (17) Murray CW, Egan SK, Kim H, Beru N, Bolger PM. US Food and Drug Administration's Total Diet Study: dietary intake of perchlorate and iodine. Journal of Exposure Science and Environmental Epidemiology 2008;18(6):571-80.
- (18) Vandevijvere S, Lin Y, Moreno-Reyes R, Huybrechts i. Simulation of total dietary iodine intake in Flemish preschool children. Br J Nutr 2012 Aug;108(3):527-35.
- (19) Moreno-Reyes R, Van Oyen H, Vandevijvere S. Optimization of iodine intake in Belgium. Elsevier; 2011 p. 158-61.
- (20) Valeix P, Faure P, P+neau S, Estaquio C, Hercberg S, Bertrais S. Lifestyle factors related to iodine intakes in French adults. Public health nutrition 2009;12(12):2428-37.
- (21) Novakovic R, Cavelaars A, Geelen A, Nikolic M, Altaba II, Vinas BR, et al. Socio-economic determinants of micronutrient intake and status in Europe: a systematic review. Public health nutrition 2014;17(05):1031-45.
- (22) Vandevijvere S, Dramaix M, Moreno-Reyes R. Does a small difference in iodine status among children in two regions of Belgium translate into a different prevalence of thyroid nodular diseases in adults? Eur J Nutr 2012 Jun;51(4):477-82.
- (23) Vandevijvere S, Mourri AB, Amsalkhir S, Avni F, Van Oyen H, Moreno-Reyes R. Fortification of bread with iodized salt corrected iodine deficiency in school-aged children, but not in their mothers: a national cross-sectional survey in Belgium. Thyroid 2012 Oct;22(10):1046-53.